

Vlasta Burian

V BRANCE VLASTA BURIAN

Ivan Vápenka

Michal

Archer

Ivan Vápenka
**V BRANCE
VLASTA
BURIAN**

Fotbalová kariéra krále komiků

Mohr

2011

Publikaci věnuji svým nejmilejším ženám

**manželce Jitce,
dceři Ladě
a vnučce Barušce**

autor © Ivan Vápenka, Praha 2011

grafická úprava © Kameel Machart a Lukáš Münzberger s autorem, Beroun 2011

ISBN: 978-80-87517-24-6

Slovo autora

Král komiků nebyl jen vynikajícím komikem, ale od mlada i vynikajícím a všestranným sportovcem. Nejvíce byl znám jako cyklista, tenista, boxer, jezdec na koni, i malinko jako hokejista, ale nejvíce miloval fotbal a především Spartu.

Poněvadž i já jsem od malička pravověrný Spartaňan a navíc fotbalové výsledky i řada fotografií z Vlastovy fotbalové kariéry jsou prakticky dokumentované, rozhodl jsem se sestavit ze všech těchto mně dostupných materiálů jakousi fotbalovou mozaiku našeho krále komiků – Vlasty Buriana.

Využil jsem samozřejmě dokumentů z mnoha historických pramenů (je to logické neb jsem v té době co Vlasta exceloval ještě nežil) a ty jsem zde následně shromáždil. Hlavně však uvádím vše na správnou míru neb v řadě publikací, co dosud vyšly, byly mnohé údaje doslova vymyšlené!

Chci rovněž touto cestou co nejupřímněji poděkovat všem přátelům Vlasty Buriana, kteří mně byli přátelsky a nezištně nápomocni.

Děkuji proto pánům Václavu Borečkovi, archiváři Sparty Praha a také Karlu Zuskovi, archiváři Slávie Praha, panu Janu Čapkovi z fotbalového oddílu SK Slavia Praha – odboru přátel, dále Jaromíru Farníkovi, badateli a sběrateli všeho o kabaretních umělcích, Ing. Vlastimilu Kristlovi, vnukovi Vlasty Buriana za poskytnuté fotografie, paní Jaroslavě Jelínkové z Humpolce za upřesnění rozhodování Vlasty u nich doma.

Za zapůjčení archivních fotografií z návštěvy Vlasty Buriana v Kamenici nad Lipou v roce 1943 a zároveň za pomoc při jejich dohledávání Štěpánu Kučerovi, JUDr. Tomáši Mádlovi, Lence Slunečkové, PhMr. Josefu Švarcovi a Ivaně Švarcové, Anně Hronkové, Petru Tučkovi, Josefu Hronkovi ml. (synovi Spartaňana Hronka), Ing. Miroslavu Nováčkovi, Evě Zikmundové a Josefu Luňákovi. Zároveň děkuji i starostovi města Kamenice nad Lipou Ing. Ivanu Pfaurovi za vstřícnou spolupráci při pojmenování zdejšího stadionu na Stadion Vlasty Buriana.

Všem, i těm nejmenovaným, ještě jednou upřímné díky

Ivan Vápenka

Prolog ...

„Stály prý nade mnou tři sudlice, ne: sudice. A doma vyprávěli, že ta první mi darovala sedlo, druhá **kopací míč**, ale třetí, jak se ke mně schýlila, strašně se rozesmála, až začala škytat i slzet a nemohla ani slovo vyřknout. Nikdy jsem se ani od kartářek nedozvěděl, proč se tolik rozřehtala a co mi vlastně chtěla pro život darovat.“

Vlasta Burian

Ze žižkovských plácků na Spartu...

Na Žižkov, který v té době ještě nebyl součástí Prahy, se Burianovi přestěhovali z Liberce 5. května 1901 a to bylo Vlastíkovi pouhých deset let. Jako každý správný žižkovský kluk pak na volných pláccích číhal se stejně starými kluky fotbal.

Denně proháněli hadrák u starého židovského hřbitova na Žižkově, na plácku zvaném Melandrovka. Tehdy tam chodíval i hubený mládenec v krátkých kalhotách s orlím nosem – mladý Vlasta. Obvykle přijel na kole, které si dal za branku označenou dvěma kameny a spoustou kabátů. Vynikal dravostí a během, měl bleskurychlý nástup a běda, dostal-li gól, to přímo zuřil... Na žižkovském plácku se všichni kluci domnívali, že takový zázračný brankář bude co nejdříve chytat za velký klub.

Později „Jako sedmnáctiletý jsem začal hrát v žižkovském klubu Saturn. To byl kroužek, který se pouštěl do fotbalových bitek o primát Žižkova se všemi okolními fotbalisty. Byl to klub proslulý a možná, že by ještě dnes porážel za odpoledne Slavii i Spartu, kdyby jeho konec nebyl osudem všech slavných žižkovských sportovních klubů.“ Tak kdysi vzpomínal sám Vlasta Burian na své fotbalové začátky a pokračoval: „Chystali jsme se jednou na Vendelínce porazit výkvět vinohradských plácků AFK. Před zahájením zápasu se na hřišti objevil elegantně oblečený pán, pozdravil, což už v nás vzbudilo ohromný respekt, hodil na zem balík s kopačkami a s novým míčem a bez jakéhokoliv úvodu spustil: „*Kluci, kdo chce hrát za Slavoj Žižkov, ať se obuje a já si vás vyzkouším hned teď na místě.*“ Byly to tenkrát první kopačky, které si Vlasta vyzkoušel a na své první přetažení do klubu, kde nastoupil po nejlepším žižkovském brankaři všech dob Klapkovi, byl náležitě pyšný a hrdý.

„Ve Slavoji jsem chytal tak dlouho, až jsem si jednou šel k ševci Pomahačovi pro podražené boty. Pan Pomahač byl dlouholetým předsedou Slavoj Žižkov a právě u něho v dílně seděl mezinárodní sekretář Sparty Ferdinand Scheinost. Toho jsem již dobře znal, neb mně dával volňásky na zápasy Sparty, a najednou mně povídal: „*Tak se mi zdá Vlastíku, že v těch podražených botách už na Slavoj nepůjdeš.*“ Měl pravdu. Slavoji za mně vyplatil sto korun odstupného a já si to v neděli s panem Scheinostem šlapal na spartánské hřiště.“ Burian už měl na Spartě řadu dobrých kamarádů, se kterými se setkával v místní kantýně, kterou vedla paní Pešková, maminka Káďi.

Někteří historikové neustále uváděli, že Burian hrál ještě v dalších dvou žižkovských klubech Unionu a Viktorce, než přestoupil do Sparty, ale sám Vlasta Burian se ve svých vzpomínkách **nikdy** o nich nezmiňoval.

„Nalezli jsme brankáře, jakého jsme již dlouho neměli!“ To prohlásil kapitán mužstva Sparty Vaník po přátelském zápase s vinohradským Meteorem v létě 1914, kdy řada Sparťanů musela narukovat ke svým plukům a chyběl brankář. Burian se zapřísahal, že již v brance hrál, přesto ale jeho tvář komika vzbuzovala pochybnosti. Po zápase Vaník nevycházel z nadšení a tak se z Vlasty stal skutečný brankář prvního mužstva.

Jak plynula léta 1914 – 1922

■ 1914 – Zleva:
K. Koželuh, Káďa,
Karlík, Peka,
Feller, Vaník,
Fivébr, Ruth,
F. Hojer, Burian,
Hušek a Šterz

V derby slavných S nastoupil celkem pětkrát:

12. zápas 28. září 1914

přátelsky Slavia – Sparta 0 : 3 (0 : 1), hřiště Slavie na Letné
4 000 diváků, góly: Káďa, Feller a K. Koželuh
Sparta: Burian, A. Hojer, Peka, Hušek, Fivébr, Káďa,
K. Koželuh, Feller, Vaník, Ruth a Semerád

13. zápas 25. října 1914

přátelsky Sparta – Slavia 0 : 1 (0 : 0), hřiště Sparty na Letné
3 300 diváků, gól: Prošek
Sparta: Burian, A. Hojer, Peka, Hušek, Fivébr, Káďa,
K. Koželuh, Feller, Vaník, Ruth a Semerád

14. zápas 3. dubna 1915

přátelsky Slavia – Sparta 0 : 1 (0 : 0), hřiště Slavie
6 000 diváků, gól: Vaník

Sparta: Burian, F. Hojer, Fischer, Hušek, Fivébr, Káďa,
K. Koželuh, Feller, F. Koželuh, Vaník a Ruth

15. zápas 2. května 1915

přátelsky Sparta – Slavia 4 : 0 (2 : 0), hřiště Sparty
2 000 diváků, góly: Feller 2, Plaček a Vaník
Sparta: Burian, Hušek, Fischer, Ruth, Fivébr, Káďa, Vorlí-
ček, Feller, F. Koželuh, Vaník a Plaček

16. zápas 7. listopadu 1915

mistrovsky* Slavia – Sparta 5 : 1 (2 : 1), hřiště Slavie
2 000 diváků, góly: Prošek 4, Bělka – F. Koželuh
Sparta: Burian, Weissner, Fischer, Šašek, Fivébr, Červený,
Reiszenzahn, Feller, F. Koželuh, Vaník a Komeda

** mistrovský zápas tzv. válečného mistrovství nařízené klubům ČSF
(pouze však jen Praha)*

■ 1914 – Zleva: ?, Fivébr, K. Koželuh, Káďa, A. Hojer, Vaník, Burian, Feller, Ruth, Peka, Semerád a Fanta. (Za Ruthem se ukrývá Hušek před vojenskou policií) – před 12. zápasem S : S

■ 1916 – Zleva: ?, Šašek, A. Janda-Očko, Fivébr, Reiszzenzahn, Feller, Vaník, F. Janda, K. Koželuh, F. Hojer, Šroubek, Šraml (v civilu) a Burian – před zápasem na Viktorce Žižkov (5 : 2)

Ve druhé polovině války, přesně 13. května 1917, získala Sparta pozemek, na němž zbudovala stánek, který se definitivně stal sídlem klubu. Byl několikrát rekonstruován, ale hraje se na něm dodnes.

Po I. světové válce se Vlasta zase vrátil do Sparty, ale hrál již jen občasně, neboť mu jeho divadelní kariéra více nedovolovala.

Období Vlasty Buriana ve Spartě se dá rozložit do dvou časových úseků: 1914 – 1916 a 1918 – 1922. Jen v sezóně 1917 přestoupil načerno do Viktorie Žižkov.

Vlasta Burian sehrál za Spartu 78 zápasů, z toho 1 mistrovský:

1914	1915	1916	?
13	25	39	1

Kompletní přehled všech jeho utkání ve Spartě však dnes už nikdo nezpracuje, neboť při požáru tribuny 10. 4. 1934 shořela veškerá písemná dokumentace do té doby.

Vlasta Burian, v roce 1924 fungoval jako vedoucí I. a II. mužstva, kde je na obrázku na následující straně mezi svými dobrými hochy a pravověrnými Sparťany.

■ 1922 – *Nahoře zleva: Novák, Špindler, Dvořáček, Peyer, Káďa a Bohata / Uprostřed zleva: Hojer, Burian, Pilát, Perner, Janda-Očko, Červený, Sedláček a Tichý / Sedící zleva: Pospíšil, Hajný, Tožička, Steiner, Kopřiva, Štěpán, Meduna, Kocourek, Ulrich a Müller*

■ 1924 – *Nahoře zleva: Meduna, Poláček, Kudrna, Kopřiva, Hochman, Šimonek, Štěpán, Steiner, Šáňa*
Uprostřed zleva: Ekert, Klicpera, Šaler, Červený, Káďa, Rektory, Žďárský, A. Hojer, Burian
Sedící zleva: Rorejs, Dvořáček, (dítě), Stříbrný, Saxl, Rezek, Kolenatý, Priboj, Fallada

1925 – Sparta a jeho hráči věnovala svému bývalému spoluhráči a mecenáši k jeho jubileu pamětní vlajku, podepsanou všemi kolegy: Na vlajce, na které vévodí znak Sparty, je text: MILÉMU PŘÍTELI K JMENINÁM VĚNUJÍ, a dále jsou vyšita jména jako – Hochman, Červený, Poláček, Káďa, Hojer, Kolenatý, Steiner, Dvořáček, Meduna, Kopřiva, Perner, Sedláček, Hajný a další.

Pro zajímavost uvádíme tabulku všech zápasů prvního mužstva Sparty v době jeho působení.

rok	zápasy	vítězství	remízy	prohry	poměr branek	soutěž
1914	50	45	3	2	267 : 34	Pohár dobročinnosti
1915	33	30	2	1	163 : 22	Válečné mistrovství nařízené klubům ČSF (pouze Praha)
1916	43	37	4	2	222 : 47	dále jen nevýznamná přátelská či turnajová utkání
1918	40	33	2	5	154 : 42	dtto
1919	37	33	1	3	154 : 29	Mistrovství Středočeské župy fotbalové (ČSF)
1920	55	51	4	0	204 : 29	dtto
1921	63	54	5	4	269 : 59	dtto
1922	55	42	4	9	163 : 80	dtto

Brankář...

Když začal Vlasta chytat za Spartu, působil v brance jako starý profík a jako dlouhému brankáři mu vyhovovaly vysoké střely. Naopak „Achillovou patou“ byly přízemní, do rohu umístěné míče. Za výbornými beky a záložníky měl Burian v brance málo práce, ale i tak mohl vyniknout. Často se neváhal vrhnout pod nohy soupeře.

V brance byl Vlasta oblečen ve svetru a čepici a zdál se být ušatější a nosatější než skutečně byl. Byl také „daltonista“, jak sám svou oční barvoslepost důležitě a vědecky nazýval. A tak si ho, především malí diváci za brankou dobírali: „Vlasto, rudí jsou ti tmaví...“ Vždy je se smíchem odháněl, ať jdou domů psát úkoly.

■ Ilustrace E. A. Longena
v knize „Král komiků“, nakl.
Adolf Synek, Praha VII, (1927)

■ *Kresby*: František Tichý (1920) a Karel Šmíd (1981) / *Fota*: z období Burianovy XI.

■ Nejstarší dochovaná fotografie Vlasty v brance (1915), vpravo kresba Josefa Lady (1920)

Vlasta Burian neměl schopnost přizpůsobit se kolektivu a tak měl-li ve fotbale nalézt sám pro sebe uplatnění, bylo to jedině v brance. Tam si „velel sám sobě“ a tam jedině mohl předvádět co umí. A uměl toho hodně: Byl vysoký, mrštný, měl dlouhé ruce, bystrý postřeh a odhad situace, vlastnosti, které prakticky denně všude uplatňoval a tak ho byla i plná branka.

■ Vlasta Burian opět jednou v roli brankáře A. C. Sparty (SPARTA – všesportovní ilustrovaný týdeník č. 38 / r. II., 21. září 1923), archiv Sparty Praha

Sport a především fotbal ve fotbalové brance bral Vlasta Burian vždy velmi vážně a vše emotivně prožíval.

■ Momentka ze hry, kdy je Vlasta v obranné akci (zápas v Kolíně)

■ Brankář bedlivě sleduje dění na hřišti

Řada jeho filmových diváků se domnívala, že jeho excesy fotbalového brankáře jsou pouze nějakou jeho legráckou, nebo že šlo jen o hec. Byl to však jejich veliký omyl! Vlasta chytal vynikajčně a kdyby svůj čas nemusel dělit mezi hřiště a kabaretní podia, jistě bychom jeho jméno četli v hvězdné galerii Železných Sparty, odkud byl tehdy jen skok do státní reprezentace.

■ Od shora dolů: Skvělý brankařský zákrok a výkop od branky (Poděbrady 1931)

Řekli o něm:

Cestovatel a spisovatel **Frank Alexander Elstner**: „Fajn chlap. Ve fotbale byl skutečné eso. Troufám si tvrdit, že z něho mohl být druhý Plánička.“

Slávista a spoluhráč v Burianově XI. **Emil Seifert**: „Byl to dobrý a mrštný brankář.“

A ještě jedna skutečná příhoda:

Bylo to v roce 1915, kdy se hrálo pohárové utkání mezi Spartou a Unionem Žižkov. V normálním čase zápas skončil nerozhodně a muselo se prodlužovat. Vlasta už měl v té době vystupovat na podiu v kabaretu. Nemohl však opustit své spoluhráče a když Sparta vstřelila branku, již to vypadalo na vítězství, ale těsně před koncem nařídil rozhodčí proti Spartě penaltu. Přihlížející Spartané propadli zděšení a hned slibovali, že Vlasta dostane vše co bude chtít, jen jí musí chytit! Trestný kop, který letěl k tyči, Vlasta skutečně chytil a utkání hned skončilo. Burian se sháněl po „mecenáších“, ale těm už byl konec někde mimo hřiště. A tak jedinou odměnou mu byla jen Hašlerova výpověď z Kabaretu Rokoko, které v té době již bylo zavřené!

Vlasta si o konci své brankařské kariéry zavzpomínal: „V mojí XI. jsem se zápasem s Prahou VII. rozloučil s aktivní brankářskou činností. Pak jsem si „zachytil“ ještě několik měsíců jako brankář v Navoněné primadoně, ale to už bylo jen – na jevišti.“

O své fotbalové činnosti tehdy Vlasta Burian prohlásil:

„... hrát v neděli v brance Sparty, slyšet potlesk bariér, to bylo pro mne větším požitkem, než kdyby mě každé nedělní odpoledne zanesli v kabaretu vavřínovými věnci...“

Vlastovy „čertoviny“ prováděné spoluhráčům a přátelům...

Paní Peškové ve spartánské kantýně se naprováděl Vlasta nespočet čertovin. Jednou z nich byla i ta, jak spolu s Tondou Hojerem zlikvidovali „hlavní knihu“ svých dluhů tak, že dveře, na které paní Pešková „sekeru“ obou psala křídou, výmuli z pantů a odnesli jí v dešti na hřiště.

Další čertovina, prováděná Vlastou paní Peškové, je popsána ve vzpomínce Kádě.

Všichni jistě známe film „To neznáte Hadimršku“. A jak vznikla ta Hadimrška. Samozřejmě v tom měl prsty Vlasta. Spoluhráč Fivébr byl velký chovatel akvarijních rybiček. Jednou mu Vlasta, opět s Tondou Hojerem, přinesl „vzácné“ rybičky s červeným bříškem. Fivébr byl ve svém živlu a nadšeně prohlašoval, že takovéto rybičky dosud nikdy neviděl. Protože jako znalec tyto rybičky neznal, zeptal se Vlasty co je to za druh. Ten tajuplně odpověděl, že to jsou „hadimršsky“. Fivébr si je odnesl domů, ale hned druhý den mu lekly. Bříška docela obyčejných rybiček byla totiž namalovaná červenou anilínovou barvou.

Vlasta nikdy neopomněl provést nějakou čertovinu. Jednou na zájezdu se Spartou kdesi v cizině, když přednesl řeč, provolal hostitelům třikrát „český sportovní pozdrav“ – „Flintíky, flintíky, flintíky!“

Jaké bylo překvapení mužstva Bohemky, které později domácí klub rovněž navštívilo, a na závěr seriozní

předseda domácího klubu přednesl řeč se zakončením – „Flintíky, flintíky, flintíky!“

(Pozn. autora: Původně však bylo toto provolání interpretováno jako: „Fintičky! Fintičky! Fintičky!“ a myslím si, že toto je správné!)

Tehdy hráči nejezdili po zápase hned domů, ale zůstávali na hotelu. Po plzeňských zápasech Sparty a Slavie se v hotelu „Na Valdeku“ rozpoutala veliká soutěž, kterou zorganizoval Vlasta. Byly to skoky do světlíku o ceny. Skákalo se do peřin a rozhodovala elegance a efektní dopad. Tyto originální závody, při nichž vyděšené pokojské spínaly ruce, samozřejmě vyhrál, kdo jiný než Vlasta Burian a druhé místo bylo přisouzeno Kádovi.

(Pozn. autora: Jen by mně dnes zajímalo, z kterého patra se do toho světlíku skákalo?)

V Humoristických listech 1927 odpovídal v rubrice „Rady čtenářům“ na jejich otázky. Jak byly vtipné jeho odpovědi svědčí tato odpověď na dotaz:

Pan R. S. z Prahy: Jsem fotbalový profesionál a mám malou gáži. Co mám dělat?

Burian: Kopněte do toho!

Těch legráček, kterými Vlasta osvěžoval své spoluhráče a přátele bylo nespočet a toto byl jen krátký výběr několika z nich.

Loučení s fotbalovými internacionály včera a dnes...

„Někde jsem četl, že se neumíme loučit s internacionály a dodal jsem, že nevďek světem, ale hlavně ve sportu, vládne.

U nás dokud sportovní hvězda září na nebi popularity, tu se v jejím světle hledí objevit kdekterý funkcionář. Pravda je, že dobré vedení má značný podíl na úspěších klubů, ale to má být vidět jen na opravdové práci.

Často, při pohledu na staré internacionály, kteří se tlačili v neděli u pokladny o lístek, vzpomněl jsem si na anglické profesionální kluby, na jejichž hřištích mají internacionálové čestná místa na tribunách.

První lístky na finále anglického poháru posílá anglické asociace těm, kteří dříve hráli v reprezentačních dresech!

Na rozloučenou s populárními internacionály bývají v Anglii uspořádány slavnostní benefiční zápasy.

Jak se u nás loučil Vaník, Plánička, Káďa, Pilát a Janda? Co se udělalo pro trenéry zvučných jmen: Fivěbra, Zoubka, atd.?

Kolik hodinek, alespoň stříbrných, máte vy – hráči staré generace? Ani ne desetinu těch zlatých hodinek, které nosí funkcionáři za zásluhy v kapse u vesty? Kolik permanentních vstupenek vám vydalo ústředí, nebo klub na čestná místa na tribuně? Není tam místo pro samé syny, dcery a příbuzné funkcionářů? Měl snad už někdo z vás benefici, aby se s vámi obecnstvo mohlo rozloučit?

Káďo, spoluzakladateli spartánské slávy, jaké bylo tvé loučení s klubem a s kantýnou? Pláničko, nejlepší brankář kontinentu, internacionále, který jsi propagoval tradici pěticipé hvězdy na celém kontinentu, i v Anglii!

Kdy ty ses loučil s klubem? Proč alespoň tys mně nepozval na svojí „benefici“?

Jeden ze Sparty, druhý ze Slavie, jmenuji je oba, jen proto, že jejich jména jsou nejpobulárnější a jejich „slavná loučení“, nejvíce známá.“

Psáno ve čtyřicátých letech – Vlasta Burian

Pokus o otevřený dopis tomu, který již není dlouho mezi námi

Milý Vlasto,

po přečtení Tvých horních řádek, bych Ti rád oponoval a vysvětlil Ti, že ta naše dnešní fotbalová generace se umí chovat k bývalým internacionálům s úctou a dokáže je po právu ocenit. Vybral jsem proto jen několik ukázek, jak se vše řeší dnes:

Ještě za Tvého života v roce 1956 se zrodila prestižní anketa francouzského časopisu France Football o nejlepšího evropského fotbalistu roku. Naše republika v této ga-

lerii má dodnes dva držitele **Zlatého míče** (Ballon d'or). V roce 1962 (již po Tvém úmrtí) ho získal **Josef Masopust**, záložník FC Dukly Praha a v roce 2003 útočník **Pavel Nedvěd**, hráč italského FC Juventus Turín (bývalý hráč Sparty Praha).

Nesmíme také zapomenout ani na věrného spoluhráče Josefa Masopusta v Dukle Praha **Svatopluka Pluskala**.

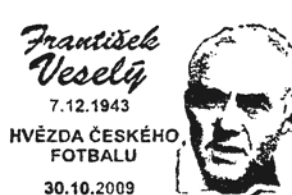
Národní prestižní anketa vznikla z popudu fotbalových expertů v roce 1965, jako **Fotbalista roku**. V plejádě nejlepších fotbalistů se také celkem 9x zaskvěli fotbalisté z Tvého životního postu – brankáři! Dosud s nepřekonatelným počtem pěti vítězství to byl nejlepší brankář druhé poloviny 20. století **Ivo Viktor** z Dukly Praha. Vyhlášen byl v letech 1968, 1972, 1973, 1975 a 1976.

Dalším brankářem byl Petr Kouba ze Sparty v roce 1993 (byl to syn vynikajícího brankáře Dukly Praha Pavla Kouby). A zatím posledním brankářem – vítězem této ankety, byl opět původně brankář Sparty Praha, ale v současnosti jeden z nejlepších brankářů světa, hráč anglické Chelsea FC Petr Čech. Ten už ve 21. století zvítězil v letech 2005, 2008, 2009 a naposledy v 2010, tedy zatím čtyřikrát a je předpoklad, že nejméně vyrovná pět vítězství Ivo Viktora. Už v roce 2001 byl tento brankář zvolen jako talent roku.

V roce 1994 vznikla anketa **Osobnost ligy** a hned v druhém roce vyhlášení, byl zvolen opět brankář Sparty Praha Jan Stejskal.

V roce 2006 pak vznikla **Síň slávy českého fotbalu** a do ní byli jmenováni:

- 2006 – Josef Masopust (Dukla Praha)
- 2007 – **Andrej Kvašňák** (Sparta Praha)
- 2008 – Antonín Panenka (Bohemians Praha)
- 2009 – **František Veselý** (Slavia Praha)
- 2010 – Československá reprezentace, vicemistři světa 1962

Jak jsi si určitě všiml a s Tebou i čtenáři, v oceněných byli hráči všech pražských klubů a u některých hráčů jsou ilustrace poštovních razítek. Jsem filatelista a tak i naše Společnost pro olympijskou a sportovní filatelii OLYMPSPORT Svazu českých filatelistů připomíná slavné fotbalisty široké veřejnosti příležitostnými poštovními razítky a dalšími filatelistickými artefakty. Ty využívá Česká pošta, s.p. při své poštovní přepravě po celém úze-

mí naší republiky, ale i po světě. Jako ukázky Ti právě představuji několik z těch razítek:

Předně to jsou razítka dvou hráčů, se kterými jsi osobně hrával ve Spartě v době svého působení. Jsou to Karel Pešek-Káďa, Tvůj nejlepší kamarád a také **Karel Koželuh**, který přišel do Sparty ve stejném období co Ty. Oba byli vynikající fotbalisté, ale i hokejisté a Koželuh i tenista.

Dále to je několik hráčů ze slavné jedenáctky „Zlatých hochů“ z mistrovství světa 1934 v Itálii: **Oldřich Jedlý**, **Štefan Čambal** a **František Plánička**.

Slavný brankář **František Plánička** se objevil i na příležitostné poštovní dopisnici (tj. na korespondenčním lístku) u příležitosti české účasti na mistrovství Evropy 2004.

Byl jsem osobně účasten, když před jedním ligovým zápasem Sparty v polovině 60tých let minulého století, se zástupci vedení Sparty loučili s aktivní činností Dr. Karla Peška-Káďi, který nikdy nevynechal, až do své smrti, žádný zápas svého milovaného mužstva.

Těch rozlučkových akcí jsem zažil samozřejmě daleko více, ať to bylo benefiční utkání 1998 dvou spartánských hvězd **Ivana Haška** (bývalý předseda ČMFS) a **Jozefa Chovance** (dnes generální sportovní manažer a šéftrenér 1. mužstva Sparty) nebo odpoledne našeho největšího

střelce s 447 góly, člena Slavie Praha a Klubu ligových kanonýrů s číslem 1 **Josefa „Pepiho“ Bicana**, který právě oslavoval své „pětasedmdesátiny“ 1988.

Ten je po smrti uložen na Vyšehradském hřbitově, mezi významnými osobnostmi naší národní historie. Mimochodem jeho hrob je v blízkosti toho Tvého, kdy jsme, spolu se Společností Vlasty Buriana v roce 2002 ukládali Tvé ostatky právě zde.

■ Foto: Michal Zvěřina

Populární jsou také Silvestrovská derby starých gard Sparty a Slavie, která se konají vždy posledního dne v roce na slávistickém hřišti. I ty patří mezi oslavy fotbalových internacionálů, kteří se zde scházejí v přátelské atmosféře.

■ Foto: Martin Sekanina

Na závěr mého vzpomínání se zmíním o nedávné akci, která patřila mezi ty velkolepé oslavy, které dosud žádný fotbalista nezažil: V únoru 2011 oslavil **Josef Masopust** své osmdesátiny (9. 2. 1931). Sešlo se na 400 hostů, kteří mu přišli osobně poblahopřát, ale i z obrazovky ho pozdravil o deset let mladší nejlepší fotbalista světa Brazilec Pelé. Mezi gratulanty byli olympijští vítězové, žijící členové legendární jedenáctky vicemistrů světa z Chile 1962 a také mu blahopřál jeho největší rival v anketě France Football o nejlepšího fotbalistu 1962 Portugalec Eusebio.

Největším darem mu byla jeho socha v nadživotní velikosti, od sochaře Josefa Nálepky, která bude instalována před stadionem Dukly Praha na Julisce, kde sehrál ta úžasná utkání v evropských soutěžích. Ty jsem měl možnost tehdy sledovat i já a jsem na to dodnes patřičně hrdý! Legendární fotbalista, držitel Zlatého míče 1962 pro nejlepšího hráče Evropy Josef Masopust nakonec skromně prohlásil: „Celé ty oslavy byly až přehnané, vždyť jsem byl jen jeden z tisíců našich fotbalistů!“

Mohl bych takto pokračovat v dalších výčtech oslav našich fotbalových internacionálů, ale to postačí, neboť, jak řekl Josef Masopust výše, tak to platí v plné míře.

Milý Vlasto, doufám, že jsem Tě přesvědčil, že ta naše generace na fotbalové internacionály nezapomíná a že je dovede ocenit tak, jak si to opravdu zaslouží, neb nikdy nezapomeneme, co pro český fotbal za svůj život vykonali!

*Ivan Vápenka, autor publikace
psáno v první polovině roku 2011*

P.S. Společnost přátel Vlasty Buriana, prostřednictvím Pavla Holíka, spoluzakladatele a předsedy dozorčí rady, vyhlašuje od roku 2002 anketu „**Brankář sympaták**“, která oslavuje korektní chování v brance při ligových zápasech, tak jako to dělával Vlasta Burian. V roce 2011 to byl již 10. ročník.

Anketa Společnosti přátel Vlasty Buriana o Nejsympatičtějšího brankáře sezóny

ročník	sezóna	vítězný brankář	mužstvo
I.	2001/02	Karel Podhajský	Hradec Králové
II.	2002/03	Aleš Chvalkovský	Blšany
III.	2003/04	Jaromír Blažek	Sparta Praha
IV.	2004/05	Miroslav Miler	Mladá Boleslav
V.	2005/06	Tomáš Poštulka	FK Teplice
VI.	2006/07	Michal Daněk	FK Viktoria Plzeň
VII.	2007/08	Petr Drobisz	Olomouc
VIII.	2008/09	Pavel Kučera	SK České Budějovice
IX.	2009/10	Tomáš Bureš	1. FC Brno
X.	2010/11	Radek Šnozák	FK Bohemians 1905

Epilog...

„I když byl dva roky Slávistou,
tak v srdci zůstal celoživotním SPARTÁNEM!“

Vlasta Burian patří mezi slavné postavy naší kopané!

Ferdinand Scheinost

Přehled pramenů

Publikace:

- Vítězslav Houška: Železná Sparta, I. díl 1893-1935, STN, Praha 1966
- Vítězslav Houška: Železná Sparta, II. díl, 1936-1966, STN, Praha 1967
- Josef Pondělík: Století fotbalu, Olympia Praha 1986
- Vítězslav Houška: Věčná Slavia, Olympia Praha, 1992
- kolektiv: Svět devadesáti minut, I. díl 1901-1945, Olympia Praha, 1976
- Miloslav Jenšík, Jiří Macků: Kronika českého fotbalu, I. do r. 1945, Olympia Praha, 1997
- Miloslav Jenšík, Jiří Macků: Kronika českého fotbalu, II. od r. 1945, Olympia Praha, 1998
- O. Bartůněk, J. Kalát: 250 zápasů Sparta-Slavia ve faktech a fotografiích 1896-2001, Riopress Praha, 2002
- Kolektiv: Derby Sparta-Slavia je věčné..., Riopress Praha, 1994
- František Nepil: Má stoletá láska! Olympia Praha, 1993
- Dr. Karel Pešek-Káďa, W. Hlava: Dnes hraje Káďa, Melantrich Praha, 30. léta
- V. Zápotocký, V. Boreček: ...A stále Sparta-Slavia věčné derby, díl 1. 1896-1918, Elit-Sport, nakl. Kalokagathia Praha, ?
- V. Zápotocký, V. Boreček: ...A stále Sparta-Slavia věčné derby, díl 2. 1918-1934, Elit-Sport, nakl. Kalokagathia Praha, ?
- V. Zápotocký, V. Boreček: ...A stále Sparta-Slavia věčné derby, díl 3. 1934-1945, Elit-Sport, nakl. Kalokagathia Praha, ?
- Jan Bajer: Papírová platidla Československa 1919-1993, Elektris Praha, 2003
- Almanach Sparta Praha 85 let 1893-1978, TJ Sparta Praha, 1978
- Ročenka Sparta Praha ČKD 85 let 1893-1978, Odbor přátel Sparty Praha, 1978
- Almanach k 90. výročí Sparta 1893-1983, Panorama Praha, 1983
- Jiří Nesnídal, Jaroslav Pešta: AC Sparta, cesta slávy, 1. díl 1893-1944, Allan Praha, 1992
- Ročenka Spartak Praha Sokolovo – 70 let, Naše vojsko Praha, 1963
- Ročenka 65 let tělovýchovy a sportu Dynamo Praha, TJ Dynamo Praha, 1958
- Aktuality Mladého světa: Sparta je, když je Slavia, Mladá fronta Praha, 1964
- Ivan R. Černý: Byl jednou jeden Vlasta, Magnet-Press Praha, 1991
- Ondřej Suchý: Vlasta Burian na cestě do 21. století, Brána, Praha, 2001
- Pavel Holík, Václav Junek: Vlasta Burian a já, Inter TV, Humanitarian organization, a.s., 2008
- Vladimír Just: Věc: Vlasta Burian, SVB, Praha 2001
- Zprávy české besedy: Vlasta Burian, významní liberečtí rodáci, Česká beseda, Liberec, 1987
- Josef Frais, Pavel Jiras: Vlasta Burian Obrazový životopis, Formát-Sv. Štefl, Praha, 2001
- Vladimír Thiele: 50x Vlasta Burian, Borek, Tišnov, 1993
- Ondřej Suchý: Vlasta Burian na každý pád, Melantrich, Praha, 1989

- Vladimír Just: Vlasta Burian – Mystérium smíchu, Academia, Praha, 2001
- Jaromír Farník, Ondřej Suchý: Album Vlasty Buriana, Ametyst, Praha, 2004
- Emil Artur Longen: Král komiků, Adolf Synek, Praha, 1927
- Antonín Král, Petr Král: Vlasta Burian, Orbis Praha, 1969
- Karel Čáslavský: Filmový Vlasta Burian, Fragment Praha, 1997
- Josef Träger: Vlasta Burian vypráví o sobě, sv. 8 Divadelní noviny Praha, X. 1968 – II. 1969
- Václav Filip, Libuše Štědrá: Potomci slavných vzpomínají – sv. 4, Česká televize Praha, 2009
- Emil Synek: Navoněná primadona, Sbíрка lidových divadelních her - sv. 257, A. Neubert Praha, 1939
- Ferdinand Scheinost: Slavné postavy naší kopané, Tempo Praha II., Praha – duben 1940
- Ročenka Slavia 1931, SK Slavia Praha, 1932
- Ročenka Slavia 1932, SK Slavia Praha, 1933
- Kabinet pro studium českého divadla Divadelního ústavu s externími spolupracovníky, hlavní redaktorka Eva Šormová: Česká divadla – Encyklopedie divadelních souborů, vydal Divadelní ústav, Praha 2000
- STAR – Sportovní Tělocvičné Automobilové Rozmanitosti, čís. 1(251) – 52(302), vyd. Melantrich Praha, r. 1931
- Jaromír Trejbal: Z hotelu Ritz do kuchyně Vlasty Buriana, Euromedia Group, k.s. – Ikar, Praha 2009

Výstřižky:

- Sparta – všesportovní ilustrovaný týdeník, ročníky 1923, 1924, 1925, 1928
- Rudolf Jan Černý: Burianova XI., Večerní Praha, XI-XII. 1982
- Miloslav Jenšík: V brance byl Král komiků, Gól, č. 51-52, 1998
- Josef Loos: Slavná Burianova XI., Venkov, Praha březen 1940
- Václav Boreček: Seznam všech hráčů Sparty, archiv Sparty Praha, 1997
- České slovo: výsledky Burianovy XI., Srpen 1931
- Vladimír Just: Vlasta Burian a sport aneb zrození komika z ducha fotbalu, www.pozitivninoviny.cz, 2006
- Fr. Steiner: Kryl i Koškovy střely!, Lidová demokracie, 6. 4. 1991
- Sparta do toho!, magazín AC Sparta, 11. 3. 2007
- Václav Boreček: Vlasta Burian byl úspěšný fotbalový brankář Sparty, Pražský kudykam, VI. 1999
- Dušan Veselý: Když Burian sportoval, 1., 2., 3. pokračování, rok neznámý
- F. Scheinost: Jak jsem přivedl Vlastu Buriana do Sparty, rok neznámý

Další neidentifikovatelné výstřižky z různých tiskovin.

Poznámka k textu na straně 26 a k uveřejněným fotografiím

S tou výpovědí to asi nebylo tak žhavé, neboť Vlasta Burian byl v Rokoku v angažmá celkově v období 1915 – 1925.

1915 – 1916 to byl Kabaret Rokoko. Prvním ředitelem byl Karel Hašler, tehdejší člen činohry Národního divadla. Vlasta Burian zde vystupoval s Daliborem Ptákem a členem byl mj. i Ferenc Futurista. Hašler vedl kabaret pouze rok.

1916 – 1935 to bylo Divadlo Rokoko, ředitelem byl Eduard Bass. Pokud se incident odehrál o velikonočních 1917, pak byl ředitelem právě Bass. Ten byl ředitelem rov-

něž jenom rok do konce 1917. Byl autorem, duchaplným konferenciérem a schopným zpěvákem. Postupně se odkláněl od ryzího kabaretu ke kabaretnímu divadlu.

V roce 1918 existovala umělecká správa divadla pod taktovkou O. Hanuše a v roce 1920, v krátkém intermezzu, vedl Divadlo Rokoko Vendelín Budil. Pak opět nastoupila Červená sedma a Burian se pokoušel o vážnější činoherní program. V roce 1925 Burian odešel do Adrie a založil si vlastní divadlo. Od roku 1926 se Rokoko nazývalo Komorní divadlo.

Česká divadla – Encyklopedie divadelních souborů, zpracoval Kabinet pro studium českého divadla Divadelního ústavu s externími spolupracovníky, hlavní redaktorka Eva Šormová, vydal Divadelní ústav, Praha 2000

Všechny černobílé (tónované hnědě a podobně) fotografie jsou z archivu autora.

U barevných fotografií je autor vždy uveden.

Obsah

Slovo autora.....	3	Znaky na dresech Burianových XI.....	67
Prolog.....	4	Na spartánské lavičce.....	68
Ze žižkovských plácků na Spartu....	5	Pan rozhodčí.....	70
Jak plynula léta 1914 – 1922.....	6	Protektorátní „spanilé jízdy“.....	74
Brankář.....	11	Čestné výkopy... ..	92
Vlastovy „čertoviny“ prováděné spoluhráčům a přátelům... ..	15	Společenské akce na hřišti... ..	93
Loučení s fotbalovými internacionály včera a dnes... ..	16	1926.....	96
Řekli o něm fotbaloví kolegové.....	22	20. léta.....	97
Rok ve Viktorce.....	25	1928.....	98
S. K. Vinohradské divadlo.....	29	1935.....	99
Amatérský trenér A. C. Sparty.....	31	Slovensko.....	100
Svědék na svatbě.....	33	50. léta.....	102
Zlatý pohár Vlasty Buriana.....	34	Vlasta Burian jako fotbalový brankář na jevišti... ..	103
Středoevropský pohár.....	35	Burian fotbalově na zvukových nosičích... ..	108
Burianova XI.	42	Vlasta Burian spisovatelem, samozřejmě s fotbalovým námětem... ..	112
Přehled zápasů Burianovy XI. 1931.....	59	Vlasta Burian definitivně na Letné!.....	115
O. Davídek: BURIANOVA XI.....	60	Epilog.....	119
Naše jedenáctka – sportovní pochod.....	61	Přehled pramenů.....	120
Podruhé s vlastní jedenáctkou... ..	64	Poznámka.....	122
		Partneři autora.....	124

Partneři autora

KAMENICE
NAD LIPOU

Ivan Vápenka

V BRANCE VLASTA BURIAN

Vydalo nakladatelství Machart s.r.o., Lidická 669, 266 01 Beroun
v srpnu 2011, jako svoji 46. publikaci. Vydání první.

Grafická úprava Kameel Machart, Lukáš Münzberger s autorem
www.machart-books.cz

Machart

ISBN: 978-80-87517-24-6

Máte v rukou knihu, která přibližuje životní etapu krále komiků, která již veřejnosti není tak známá. Ani fotbaloví experti nepopisují tuto fotbalovou kariéru Vlasty Buriana ve svých odborných publikacích seriózním způsobem. A přitom, jak to kdysi napsal sportovní sekretář Sparty Ferdinand Scheinost:

Vlasta Burian patří mezi slavné postavy naší kopané!

Ferdinand Scheinost

Ivan Vápenka (*1943)

Sběratel a publicista, jehož životním krédem bylo: „Nejen mít, ale i vědět, a to vše předávat i ostatním,“ od mládí prošel několika sběratelskými odvětvími.

Je spoluzakladatelem (1968) Klubu sběratelů papírových platidel Numismatické společnosti čs., kdy redigoval zpravodaj Bankovka. Jako spoluautor se podílel na vydání prvního katalogu vůbec (1972) „Československá platidla 1918 – 1970“ a vrcholným dílem byla jeho monografie „Tvůrci československých platidel“, která mapovala více jak 74 autorů mincí a papírových platidel.

V roce 1974 založil Klub sběratelů autogramů, kde redigoval klubový zpravodaj Autogram. Tento klub je rozšířen po celé republice a existuje dodnes.

Po seznámení se spisovatelem Jaroslavem Foglarem (1967) se on stal jeho „druhým tátou“ a prožil s ním mnoho osobních a blízkých setkání, kdy ho především doprovázel na jeho besedách. Jako první z jeho příznivců uspořádal přehledy jeho děl, především kreslených seriálů. Zpracoval jeho nejvýznamnější hru Po stopách Alvareze (1988) a spoluvytvořil publikaci Rychlé šípy slavní narozeniny 1938-1988. Vydal i katalog pro foglarovské sběratele Foglarovské odznaky (1994). Jako první objevil řadu foglarovských zajímavostí, které pak bezostyšně za své převzali jiní „foglarovci“.

Je i sportovním nadšencem a životním fándou Sparty, a tak sbírá i sportovní filatelii, kdy byl členem asociace OLYMPSPORT SČF. Redigoval zpravodaj Olympsport a podařilo se mu zpracovat ucelené katalogy filatelistických materiálů o cyklistickém Závodu Míru u nás i v cizině (1997 a 1998) a také katalog Sparta – Slavia ve filatelii (2001). Vrcholem byl katalog Světových fotbalových odznaků (1974). Se svými exponáty se účastnil řady mezinárodních výstav, kde obdržel mnohá vysoká ocenění.

Po několika sběratelských proměnách dnes zakotvil u skautské filatelie. Skautem se cítil od malička, neb jeho starší bratr jím byl. On však skautem být nemohl, neboť dětství prožíval v padesátých letech 20. století. O to víc se nyní věnuje skautské filatelii, kde vytvořil dva zásadní katalogy: Skautská filatelie na našem území (2004) a Skautské přitisky na celinách (2006).

Jeho životní láskou jsou filmy krále komiků Vlasty Buriana, při kterých prožívá chvíle uvolněné pohody. Při odhalení pamětní desky na jeho domě (1998) se stal členem tehdejší Nadace Vlasty Buriana a dnes je jakýmsi archivářem Společnosti přátel Vlasty Buriana, který shromažďuje vše o její činnosti.

Autor této publikace v životě poznal řadu sběratelů, kteří se drželi hesla: „Musím mít vše i za cenu, že bych to měl ukrást“, ale k tomu se Ivan Vápenka po celou dobu své sběratelské činnosti nikdy nesnížil!